

НАМ
ПРИДУМЬ

НОВА КОНЦЕРТНА ПРОГРАМА НІНИ МАТВІЄНКО

Знагоди свого п'ятдесятирічного ювілею шанована земляками співачка, народна артистка України Ніна Матвієнко подарувала киянам і гостям столиці нову сольну програму "Золотий камінь посіємо", унікальне музично-театральне дійство, яке поки що не має аналогів у вітчизняній музичній спадщині.

Голос Ніни Матвієнко як солістки Державного заслуженого народного академічного хору імені Г. Верьовки вже близько трьох десятиліть є "візитною карткою" української нації на міжнародній арені, причому значно могутнішою, аніж численні заходи політичних лідерів держави. І представлена нею у палаці "Україна" нова програма — акція не лише мистецької, але й громадянської ваги, нагадування про нашу духовність, про яку в гонитві за фантомами капіталу ми подеколи почали забувати.

Невичерпне джерело добра, що споконвіку нуртує з української народної пісні, стало творчим імпульсом для назви дійства "Золотий камінь посіємо". Автори запозичили її із слів записаної на Львівщині старовинної колядки, де, власне, "золотий пісок", "золотий камінь" асоціюється з добром, людською теплотою, чуйністю, співчуттям. Струмуючи із уст Ніни Матвієнко, це добро має цілощу, наснажуючу силу, рятує зболені душі від спустошеності, заціпеніння, кличучи до невгамовності почуттів (згадаймо її неповторне "Сміються, плачуть солов'ї і б'ють крилами в груди").

"Золотий камінь посіємо", задуманий автором його естетичної концепції і лібрето, лауреатом літературної премії "Благовіст", письменницею Софією Майданською як широке епічне полотно, своєрідний народнописаний літопис, що веде свій початок

з прадавніх часів і продовжує творитися сьогодні. У композиції послідовно відбито дух, настрої кожної історичної доби у житті України — язичництво, часи князівств, козащина, сучасність. Проходячи крізь усі ці епохи, слухачі переконуються — міняється одяг епох, але сутність народу лишається незмінною.

Шість частин дійства ("Створення світу", "Весна світу", "Русь прадавня", "Княжа доба", "Козацька держава", "Ввійди і ти у цей собор") об'єднані наскрізним розвитком головної ідеї — Материнського начала: Мати-Земля, Мати-Богородиця, Мати-Україна. Власне, його своїм співом, як Березиня, і уособлювала Ніна Матвієнко. На втілення ідеї Матері адекватно працювали й інші компоненти спектакля. У першу чергу, це одяг — біла простора особливо гаптована сорочка з великою округлою короною-сонцем, що осяває і гріє своїм промінням усе навколо (художник костюма Галина Забашта). Це й вирішення сценічного простору, у центрі якого невеликий подіум — святе і непорушне місце Березині (сценограф Ігор Білешський). Навколо нього ж відбувається власне дія — динамічно інструментоване живе людське єство танцівників Театру сучасної хореографії "Сузір'я Аніко" (художній керівник-постановник, лауреат II Міжнародного конкурсу ім. Сержа Лифаря, балетмейстер Аніко Рехвіашвілі).

Музичне оформлення "Золотого каменя", що наближається до жанру фольк-моноопери (перегукуючись із "Цвітом папороті" Є. Станковича), здійснила композитор, лауреат Міжнародного конкурсу композиторів ім. Іванни та Мар'яна Коць Ган-

на Гаврилець. Його основою стали українські народні пісні Чернігівщини, Вінничини, Полісся, відібрані і записані нею з голосу Ніни Матвієнко.

Надзвичайно обережно і тактовно підійшовши до жанру обробки народної пісні, Г. Гаврилець вдалось створити вдалу стилізацію музичної лексики кожної епохи, оскільки у задумі дійства передбачалось розгорнути історичну панораму. Яскравими творчими знахідками виявились "Купалочка", витончено інструментована у стилі середньовічної музики, та "Ой, горе тій чайці", де трагедія розлуки матері з дітьми постала відверто оголеною у своїй простоті.

Крім обробок кантів та народних пісень, у музичну тканину дійства органічно вплетені цікаві авторські епізоди — хореографічні сцени "Створення світу. Коли не було з нашою землею", "Заклинання. Жертвоприношення", "Слава Стольному Києву", "Орда", фінал містеріального типу з хором.

При розробці концепції в останніх двох частинах ("Козацька держава", "Ввійди і ти у цей собор") композитор вирішила частково використати музику українських композиторів доби бароко та сучасності. Так, виконання в "Козацькій державі" хоровою капелю хлопчиків "Дударик" зі Львова (під орудою Миколи Кацала), "Господи, силою Твоєю" Д. Борзнянського символізувало генетично невід'ємну традицію української музики — хоровий спів. У фінальній частині Г. Гаврилець ввела твори сучасних митців, що писались з розрахунку саме на голос Ніни Матвієнко і свого часу у її виконанні з камерним оркестром "Київська камерата" поцілили "у десятку" за художнім результатом. Це обробки "Шуміла ліщина" М. Скорика, "Глибокий колодязю" Є. Станковича, Камерна кантата № 3 О. Ківи на вірші П. Тичини. Наклавши на ці музичні перлини кінокадри хроніки радянського соціалістичного суспільства, режисерові вдалося створити яскравий ефект протиставлення природнього, непорушно істинного (людські почуття) та приголомшливої урбанізації, штучного прискорення темпу життя (режисер-постановник, лауреат премії "Київська пектораль" Дмитро Богомазов).

У виставі, крім Ніни Матвієнко, взяли участь хорова капела хлопчиків і чоловіків "Дударик" зі Львова (художній керівник і диригент М. Кацал), Театр сучасної хореографії "Сузір'я Аніко" (художній керівник-

Співає Ніна Матвієнко

постановник А. Рехвіашвілі), Ансамбль давньої музики К. Чечені, камерний оркестр під орудою заслуженого діяча мистецтв України В. Сіренка, Український дитячий фольклорний ансамбль "Зернятко" (художній керівник і диригент Р. Заклецька), кобзар Т. Силенко, синтезаторник Анатолій Карпенко.

Підготовці вистави сприяло Міністерство культури і мистецтв України за підтримкою Федерації профспілок України. Генеральними спонсорами акції виступили "Coca-Cola", "Корона", головним спонсором — ОЛБанк, спонсорами — концерн "Оріана" (м. Калуш), колективне орендне підприємство "КИЇВМЛІН".

Голос Ніни Матвієнко — неповторна, глибинна суть нашої. По його тембру ми прочитуємо характер, долю, історію нашого народу. Її моновистава "Золотий камінь посіємо" — мистецька удача артистки та її однодумців — стала визначною подією в житті України. Гадаємо, це грандіозне музично-сценічне дійство обов'язково має бути показане зарубіжному глядачеві для утвердження міжнародного авторитету України.

Київ

Ольга КУШНІРУК